

1 Velferdsbeskrivelse – Hol

1.1 Presentasjon av kommunen

Hol kommune tilhører AV- gruppe 3 som består av SSBs kostragruppe 3.
Hva er det som kjennetegner Hol og kommunegruppen?

Kjennetegn for Hol kommune og kommunegruppen

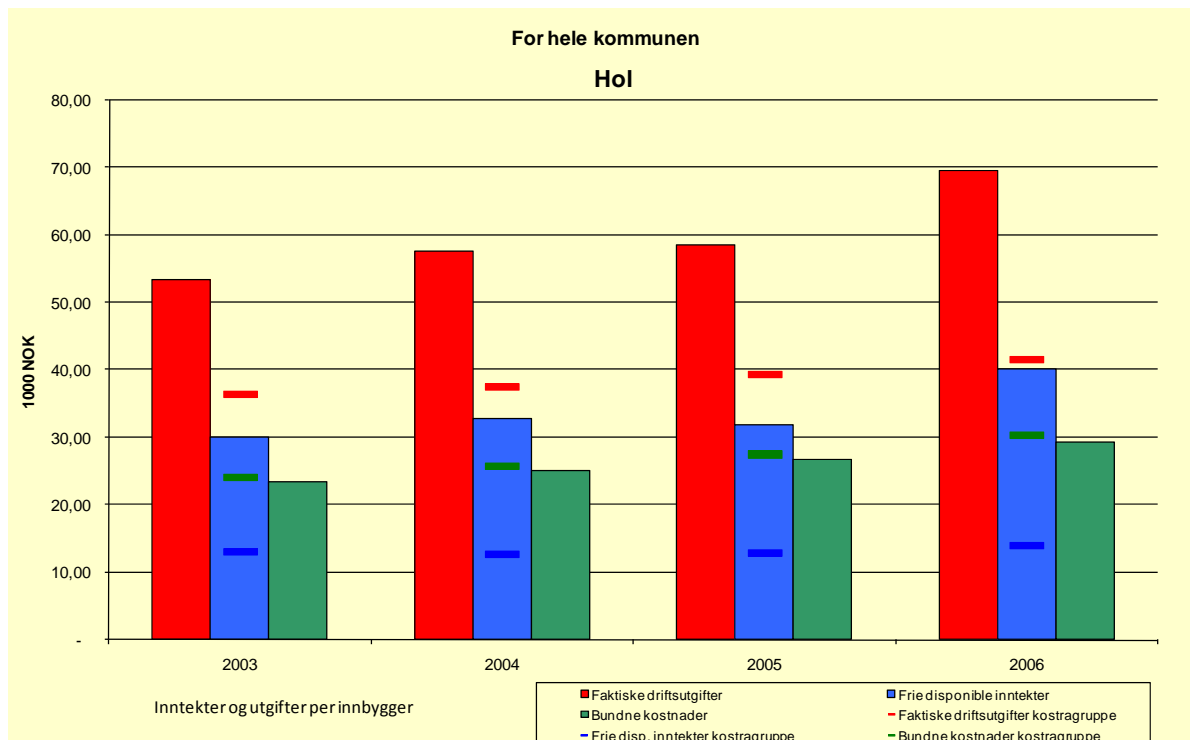
- AV- gruppe 3 består av 32 små kommuner med under 5000 innbyggere.
- Kommunene har middels bundne og høye frie disponible inntekter per innbygger.
- Ut fra KOMMODE modellens prediksjoner kan man forvente at denne typen kommuner til en viss grad vil prioritere tjenestetilbudet i lovpålagte sektorer når de blir tilført mer penger. Dette fordi de allerede har hatt anledning til å bruke penger på f eks kultur og fritid fordi de har romslig økonomi.
- Flere kommuner er kraftkommuner med høye skatteinntekter.
- Hol er en liten kommune med om lag 4400 innbyggere og ligger i Buskerud fylke.
- Kommunen har en liten befolkningsnedgang

1.2 Overordnet økonomisk handlingsrom for Hol

Økonomisk situasjon

- God økonomi, stabilt god over flere år med økning siste to-tre år.
- Anledning til å prioritere og til å satse innenfor stort sett alle tjenestesektorene.
- Vedlikehold gjennomføres løpende.
- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter: 7,7 (2005), 15,1 (2006).
- Netto lånegjeld i kroner pr innbygger 6579 (2005), 199 i (2006)

Hol kommune har en god økonomi, noe som har preget kommunens innsats på de fleste sektorene de senere årene. Kommunen fikk et godt økonomisk resultat i 2006 blant annet på grunn av økning i skatteinntektene, og rammene for 2007 år ble økt. Lånegjelden er lav, men vil øke som følge av store kommende investeringer. Kommunen opplever at den ikke behøver å velge mellom sektorer de ønsker å satse på, noe som reelt sett innebærer at de har lite behov for å gjøre vanskelige prioriteringer.

Stabile rammer har gitt anledning til å prioritere oppbygging av velferdstilbudet både i omfang, kvantitet, og til en viss grad i innhold, kvalitet. Det gjelder i forhold til indikatorer som blant annet høy dekningsgrad i barnehage og fravær av ventelister i pleie og omsorg.

De tre sektorene har alle opplevd økte rammer det siste året. Kommunen foretar større investeringer gjennom blant annet utvidelse av 2 av 6 kommunale barnehager, modernisering av ungdomsskole og nytt bibliotek, noe som gir økte driftsutgifter.

Det er en sammenheng mellom økte kommunaløkonomiske rammer og kvantitativ og kvalitativ endring i velferdstilbudet. Hol opplever imidlertid også stabilt høye skatteinntekter, og er derfor ikke veldig sårbare for svingninger i statlige overføringer.

Det som kan sees som en begrensende faktor når det gjelder tjenestetilbudet, er tilgangen på fagutdannet personale innenfor mange sektorer. Mangel på ingeniører i teknisk etat skaper et press i saksbehandlingen og gjør det vanskelig for kommunen å gjennomføre prioriterte investeringer. Økende mangel av fagutdannede er også merkbart i barnehagen og innenfor pleie og omsorg, noe som kan påvirke både omfang og innhold i tjenestetilbudet.

1.3 Hvilket velferdstilbud gir Hol?

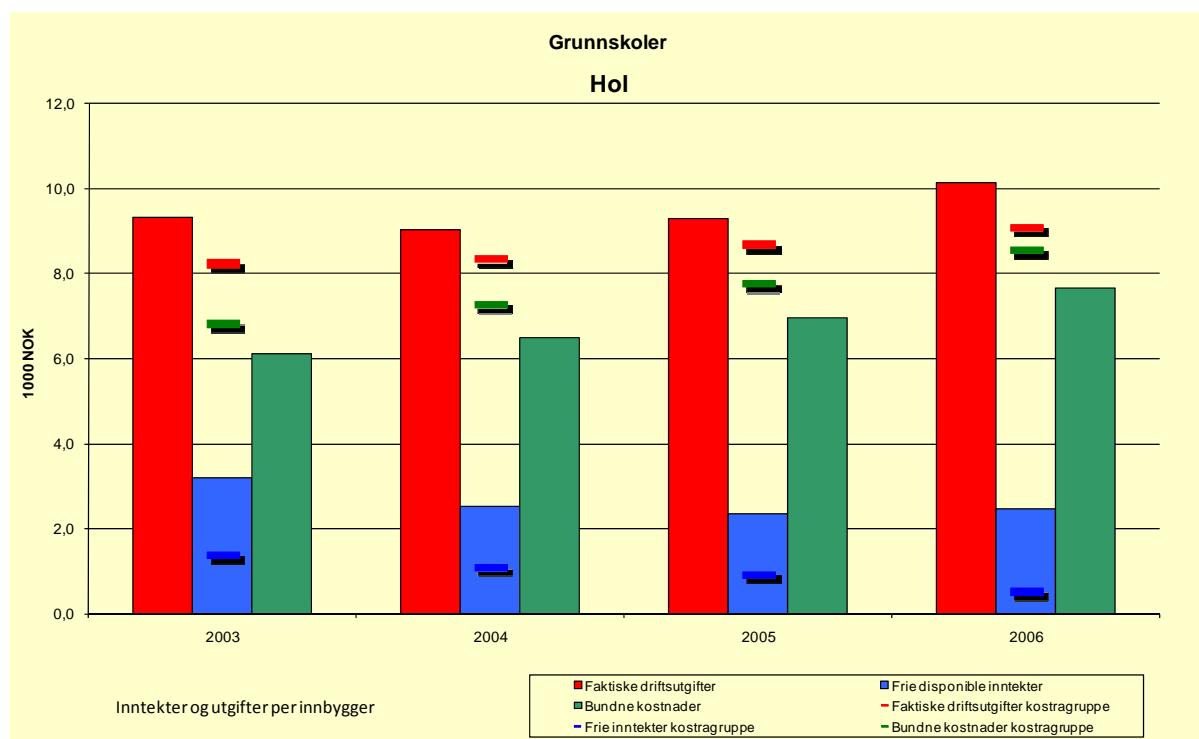
Ut fra den økonomiske situasjonen i kommunen, hvordan kan vi da beskrive velferdstilbudet i Hol kommune innenfor utvalgte sektorer?

Velferdstilbud i Hol

- Prioriterte sektorer og endringer:
  - Alle de tre sektorene er prioritert gjennom større eller mindre endringer i tjenestetilbudet.
  - Større endringer er investeringer i skole, barnehage, bibliotek og veier.
- Tjenestetilbudet etter sektor:
- Skole og barnehage:
  - Venteliste for 0–1 år og fordi brukere ønsker nærmeste barnehagen. Forventer full barnehagedekning fra høsten 2007.
  - Rehabilitering barneskole og ny ungdomsskole.
  - Tilrettelagt undervisning i større grad i ordinær drift.
  - Antall elever per datamaskin; 4,3 (2005), 3,9 (2006)
  - Elever per undervisningsrelatert årsverk; 9,2 (2005), 9,7 (2006)
  - Andel ansatte med førskolelærerutdanning (prosent); 32,9 (2005), 29,6 (2006)
  - Andel barn 1–5 år med barnehageplass (prosent); 84,1 (2005), 84,9 (2006)
- Pleie og omsorg:
  - Stabilt høyt tjenestetilbud innenfor institusjonsbasert omsorg og hjemmetjenestene.
  - Ingen ventelister, rask tilgang til tjenestetilbud etter behov.
  - Vanskeligere tilgang fagutdannet personale.
  - Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon (prosent); 8,6 (2005), 8,7 (2006)
  - Andel innbyggere 67 år og over som mottar hjemmetjenester (prosent); 21,2 (2005), 28,5 (2006)
  - Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner (prosent); 100 (2005) 97 (2006)
- Kultur og fritid:
  - Prioriterer kultursektoren, kulturskole, kino, medieressurser til biblioteket, gjennom høye driftsbudsjetter.
  - Investeringer i nytt bibliotek og økte driftskostnader.
  - Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger; 434 (2005) 450 (2006)
  - Netto driftsutgifter til idrett per innbygger; 460 (2005) 479 (2006)
  - Netto driftsutgifter til kommunale kultur- og musikkskoler per innbygger 238 (2005), 257 (2006)

1.4 Nærmere om velferdstilbudet innenfor skole og oppvekst (SO)

1.4.1 Skole

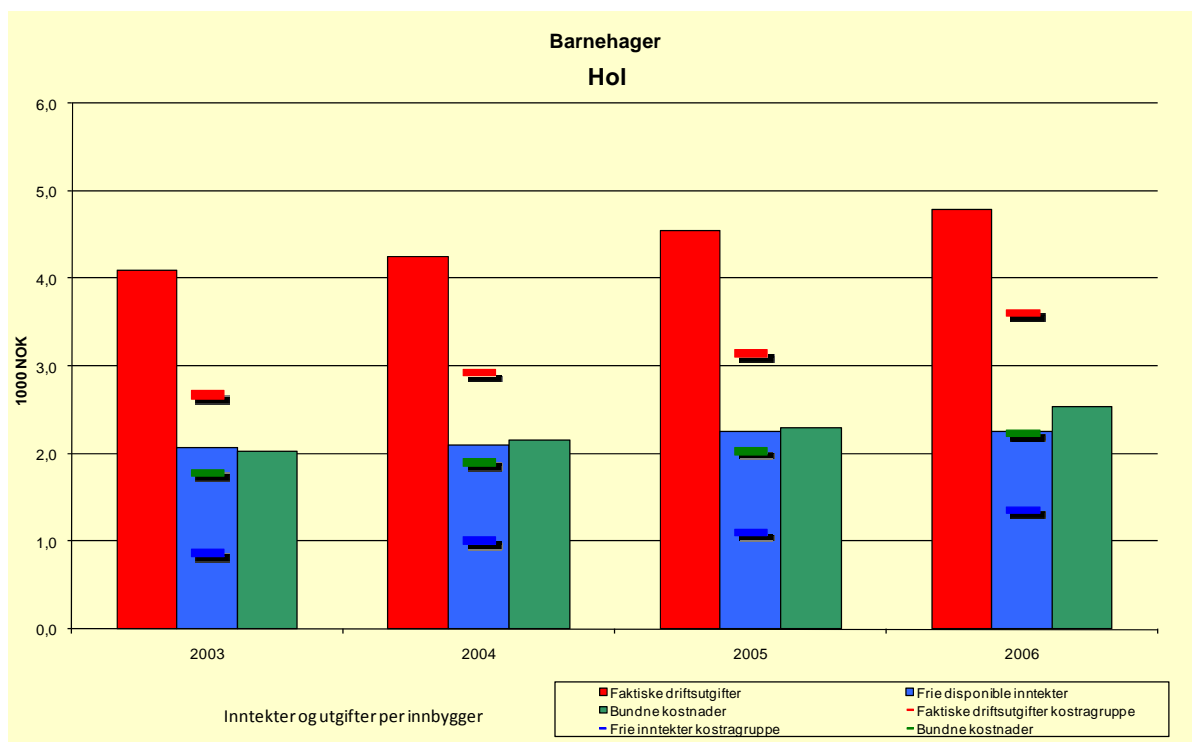

Det er fire barneskoler og en ungdomsskole i Hol, og kommunen velger å opprettholde en skolestruktur med små, fådelte skoler i bygdene. Elevtallet varierer i dag fra 24 til 216 elever.

Hol bruker langt mer av sine frie disponible inntekter på skole enn de andre kommunene i AV- gruppe 3, og mer i 2006 enn i 2005. Skolen er med andre ord en prioritert sektor. Ressursene er opprettholdt selv om antallet elever har gått noe

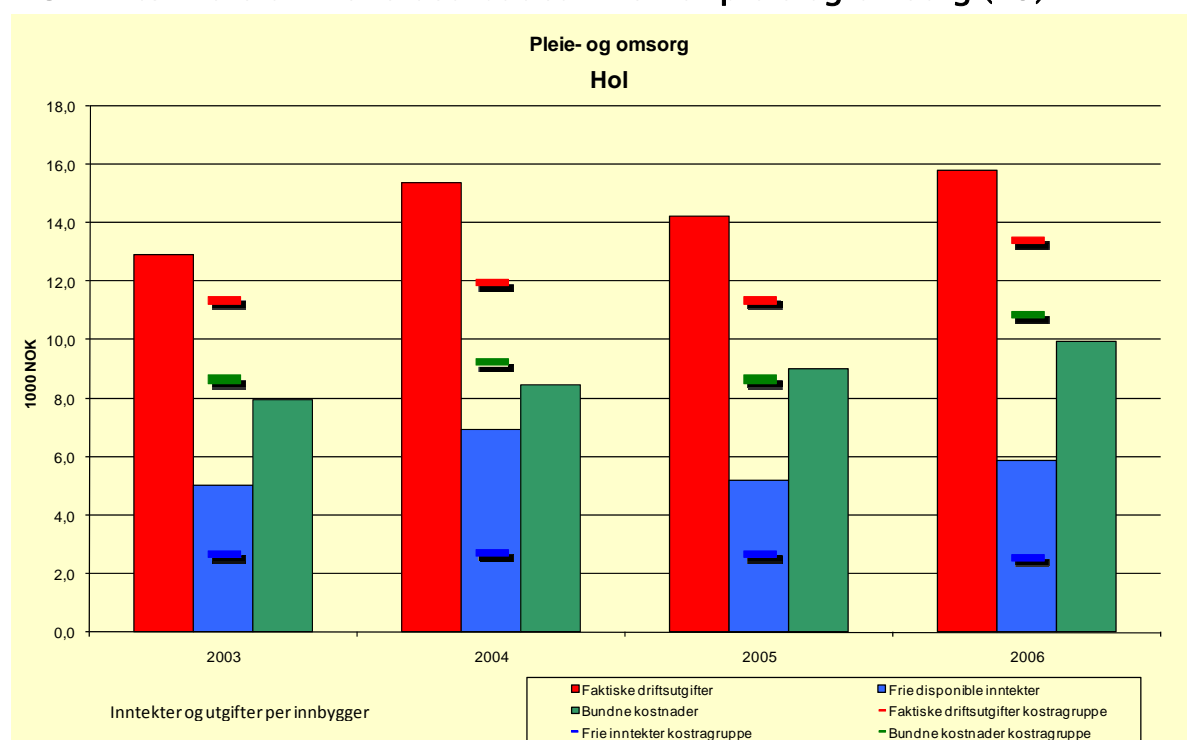
ned. Hol gjennomfører kvalitetsendringer som satsing på PC er til elever og til hver enkelt lærer.

1.4.2 Barnehage

Hol har prioritert full barnehagedekning, men har hatt venteliste for de aller minste, 0–1 år. 13 var på venteliste ved hovedopptaket høsten 2006. Reelt sett er det ikke venteliste for de eldre barna selv om ikke alle får plass i nærmeste barnehage. Fagmiljøene i barnehagene er opprettholdt, og det sikrer at kommunen beholder det pedagogiske personale. På sikt kan det bli vanskelig å rekruttere fagutdannet personale og det gis allerede noen dispensasjoner ved permisjoner. Da kvantitet og til dels kvalitet er prioritert over tid, er det ingen særlige endringer i tjenestetilbudet siste året.

1.5 Nærmere om velferdstilbudet innenfor pleie og omsorg (PO)

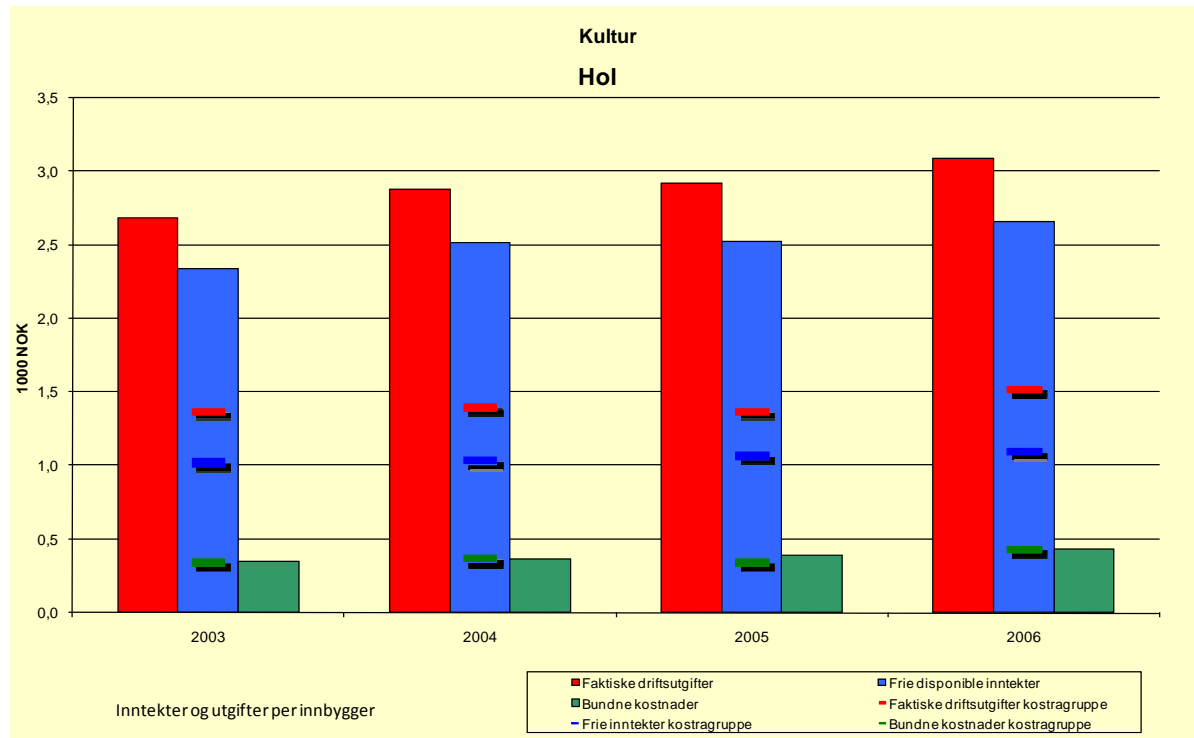

Kommunen har god kapasitetsdekning når det gjelder plasser på institusjon, noe som innebærer at det ikke er ventelister. Kapasiteten blir utnyttet ved at eldre som ellers kan bo hjemme, blir tilbudt vinteropphold. Det tilbys enerom for alle. Fra 2007 øker treningstilbudet gjennom flere fysioterapiressurser. Også i Hol har det vært en dreining av tilbudet i retning av åpen omsorg gjennom omsorgsboliger og tilbud i hjemmetjenesten. Tilbudet på institusjon er funksjonsdelt med kortidsplasser, integrerte omsorgsboliger og boliger noe lengre unna.

Det satses på et dagsentertilbud til aldersdemente i løpet av 2007. Kommunen har også etablert en forebyggende besøkstjeneste til de over 80 år som ikke mottar tjenester fra før.

Det er ikke venteliste for tilbud om hjemmehjelp, og tilbudet omfatter besøk hver annen uke. Figuren over viser hvordan sektoren har hatt stabile rammer og har vært prioritert over lengre tid. Kostra-tallene viser et hopp i driftsutgiftene for 2006.

1.6 Nærmere om velferdstilbudet innenfor kultur og fritid

Figuren over viser at Hol over tid har satset på kultursektoren og har hatt forholdsvis høye drifts- og investeringsutgifter. Endringer i tjenestetilbudet for 2007 skjer blant annet gjennom økninger til kulturskolen, økte stillingsressurser, og gjennom investeringer i nytt bibliotek. Her er det også tidligere satset gjennom innkjøp av nyere medier (lydbøker, filmer, musikk mv) Satsingene vil medføre økte driftskostnader som kommunen ikke vil ha problemer med å dekke. I tillegg har kommunen nylig vedtatt å bidra med 30 mill kr til byggingen av en ny kulturkirke. Disse midlene er det også knyttet særlige betingelser til.

Andre kulturtilbud omfatter kino, hvor kommunen bidrar med et større beløp til driften, og lokalmuseet hvor det bygges opp et lokalt fotoarkiv. Det driftes to idrettshaller og to samfunnshus slik at de to sentrale dalførene er dekket. Hol er en turistkommune, og det betyr at løypenetten spiller en sentral rolle. Her har tilskuddet til preparering og vedlikehold økt i 2007. Totalt er det 556 km skiløyper hvor kommunen bidrar med støtte ved siden av andre bidragsytere, i tillegg kommer også et sti- og rutenett for resten av året på rundt 300 km.

Kostraindikatorer 2003 – 2006:

0620 Hol	Andel ansatte med førskolelærerutdanning	30,5	29,3	32,9	29,6
0620 Hol	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	84,6	84,3	84,1	84,9
0620 Hol	Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	8,5	9,2	8,6	8,7
0620 Hol	Andel innbyggere 67 år og over som mottar hjemmetjenester	28,3	33,8	21,2	28,5
0620 Hol	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	97
0620 Hol	Antall elever per datamaskin	6,4	4,8	4,3	3,9
0620 Hol	Herav elever per undervisningsrelatert årsverk	9,9	9,5	9,2	9,7
0620 Hol	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3,4	6,9	7,7	15,1
0620 Hol	Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	342	431	434	450
0620 Hol	Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	397	394	460	479
0620 Hol	Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger	156	215	238	257
0620 Hol	Netto lånegjeld i kroner per innbygger	-147	896	6579	119